

Kentsk tärna i Blekinge 2015–2018

Inom ramen för den regionala miljöövervakningen övervakas årligen kustfågel varav kentsk tärna är en av de arter som övervakas. Arten är rödlistad samt utgör en N2000 art. Under 2018 genomfördes en sammanställning av inventeringen mellan 2015–2018 och det var positiva nyheter som redovisades. Beståndet har mer än fördubblats på bara tre år, från 250 par 2015 till 535 par vid den senaste räkningen 2018. Antalet par i Blekinge har under projektperioden 2015–2018 ökat markant och mycket tyder på att en rejäl uppgång skett även vad gäller den totala svenska populationen. I Blekinge häckade 2018 totalt 535 par vilket är fler än vad som noterats i hela Sverige 2007–2014 då populationen beräknades till 300–500 par.

Övervakning i Blekinge

Den kentska tärnan är en marin fågel och i Blekinge häckar tärnorna främst på låglänta steniga grusöar och skär. Tärnkolonierna i Blekinge har alltid etablerats inne i eller i direkt anslutning till skrattmåskolonier.

Arten är rödlistad samt utgör en N2000 art. Den kentska tärnan skyddas av bestämmelserna i EU:s fågeldirektiv¹. Arten finns med i direktivets Annex I och medlemsstaterna är därmed ålagda att inrätta speciella skyddsområden (SPA-områden). För att följa utvecklingen av arten ingår sedan 1996 övervakning av kentsk tärna som en del av det regionala miljöövervakningsprogrammet i Blekinge. Inventeringar längs Blekinges kust och skärgård utförs årligen inom ramen för "Projekt Kentsk tärna". Syftet med projektet är att övervaka arten genom att inventera beståndet i Blekinge, dokumentera och beskriva boplatserna, fastställa häckningsframgång och samhäckning med andra arter. I Sverige klassades den kentska tärnan som starkt hotad (EN) i förra rödlistan (2010) men i den senaste uppdaterade listan från 2015 har den flyttats till den lägre hotkategorin VU (Sårbar). Den kentska tärnan är ansvarsart för Blekinge och i länet finns den upptagen i 4 SPA områden (Vällholmen, Torhamn-Hästholmen, Tärningsörarna och Kristianopels skärgård). Av dessa har arten förekommit i ett av dessa under 2015–2018, Torhamn-Hästholmen (ön Holländaren).

¹ The Birds directive (<http://eur-lex.europa.eu/legal content/EN/TXT/?uri=CELEX:32009L0147>)

Fram till 2016 skedde den årliga inventeringen uteslutande av medlemmar i Karlskrona ornitologiska förening. Blekinges kust och skärgård söktes genom med bil och båt. Rapporter på Artportalen gällande observationer under häckningstid följdes upp. Öarna spanades av med tubkikare och sedan en koloni lokaliserats besöktes den en eller ett par gånger under maj-juli.

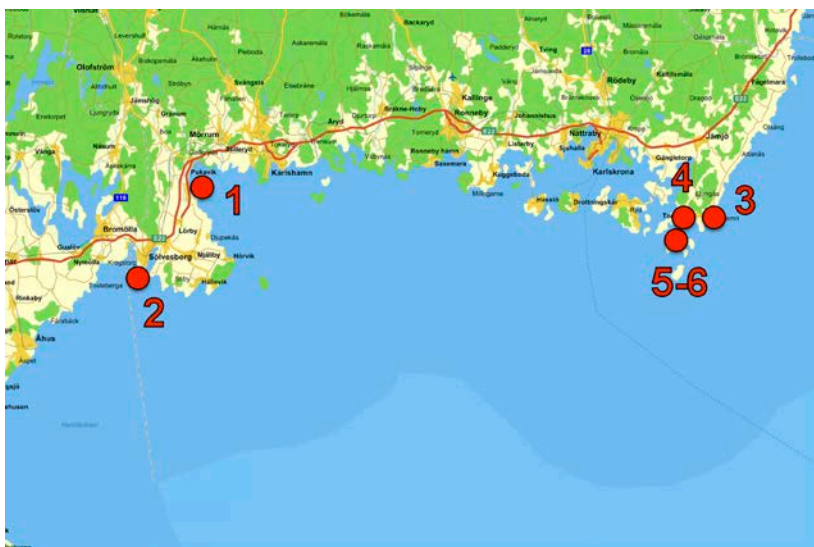
Från 2016 har inventeringsarbetet varit uppdelat i västra respektive östra Blekinge. I västra delen har Patrik Olofsson och Patric Österblad ansvarat för inventering och övervakning och arbetet har årligen täckt in öarna inom Sölvesborgs kommun. I anslutning till övervakningen i västra Blekinge har även åtgärder för att gynna arten i form av röjning och minkjakt ägt rum.

I östra Blekinge, där inventeringsområdet inkluderar Blekinges ostkust samt skärgården utanför Karlskrona, har Rolf Larsson (Karlskrona ornitologiska förening) ansvarat för inventeringen med bistånd från Thomas Daleke i skärgården väster och söder om Torhamn. Skärgårdsområdena och de kustnära delarna har spanats av från land men framför allt från båt. Lokaliserade kolonier av kentsk tärna har under åren besökts vid ett eller två tillfällen.

Resultat 2015–2018

I Blekinge konstaterades den första häckningen av kentsk tärna 1960. Sedan dess har arten varit en så gott som årlig häckfågel i varierande antal. Populationen i Blekinge har under de senaste decennierna fluktuerat mellan 100–250 par men från och med 2016 har en markant ökning skett. Beståndet har mer än fördubblats på bara tre år, från 250 par 2015 till 535 par vid den senaste räkningen 2018. Antalet par i Blekinge har under projektperioden 2015–2018 ökat markant och mycket tyder på att en rejäl uppgång skett även vad gäller den totala svenska populationen. I Blekinge häckade 2018 totalt 535 par vilket är fler än vad som noterats i hela Sverige 2007–2014 då populationen beräknades till 300–500 par.

Under perioden 2015–2018 har Blekinge haft kolonier av kentsk tärna på sex olika öar; Norrören och Falkaholmen i den västra delen av Blekinge och Stora Bommeskär, Eneskär, Södra Hylteskär och Holländaren i den östra delen av landskapet. Ser vi på koloniernas storlek, livslängd och kontinuitet så framgår det att kolonierna i västra Blekinge som regel är större än i den östra delen. Det är även i de västra kolonierna som en markant ökning av antalet par kunnat noteras de senaste åren, från 150 par 2015 till 460 par 2018. Kolonierna i västra Blekinge har ofta längre livslängd och verkar mer stabila. Exempelvis har Falkaholmen och Norrören under perioder hyst tärnor under åtta år i rad vilket är den längsta kontinuerliga häckperioden sedan arten började häcka i Blekinge 1960.

Under 2015–2018 häckade kentsk tärna på sex olika öar längs Blekinges kust. En av prickarna i östra Blekinge (lokal 5–6) indikerar två närliggande öar.

I östra Blekinge har antalet par varit relativt konstant under perioden 2015–2018 med 75–100 par. Läget har dock varit mer instabilt i östra Blekinge. Tärnorna byter ofta ö mellan åren och de senaste tjugo åren har det varit mycket ovanligt att tärnorna häckat mer än ett år i rad på en och samma ö. En tendens har varit att de mer stabila och långlivade kolonierna var vanligare i östra Blekinge åren 1971–1999.